

[Sigsgaard.]

deltage i forberedelsen af skrald- og affalds-områder. Det er slet ikke omhandlet i lovforslaget, men det kunne nok tages op.

Men som sagt, hovedlinjen i forslaget er rigtig. Det kan forbedres en del bl. a. på de punkter, jeg har nævnt, og det sker forhåbentlig.

Ordføreren for forslagsstillerne (Vivike):

Det synes, som om såvel ministeren som andre talere har forstået det sådan, at forslaget indeholder et konsekvent forbud imod eksport. Det gør det ikke, men forbudet mod eksport kan være en af de betingelser, som amtsrådet stiller, før man giver tilladelse. Det er højst tænkeligt, at vi bør have et virkeligt forbud, men så vidt går forslaget altså ikke.

Nu omtalte ministeren lovforslaget om sømaterialer. Der er en tendens i udvalget til ikke at gennemføre forslaget, men der er altså også et mindretal i udvalget, som nok vil opretholde det forslag, som er meget fornuftigt.

Der er sagt adskillige ting her om de beskyttelsesforanstaltninger, vi har, og man har bl. a. henvist til landbrugslovene. Det er rigtigt, at man skal søge, hvis der er landbrugspligt, om at få tilladelse til at grave grus. Der er omtalt naturfredningsloven, nærmere betegnet § 44. Hr. Ib Thyregod nævnte, at der formentlig kom et cirkulære. Ja, der skal komme et cirkulære, men det cirkulære er altså ikke kommet endnu, skønt det er længe siden, vi har gennemført naturfredningsloven; det var i samlingen 1968-69.

Der er altså ikke beskyttelse nok i den nuværende lovgivning. Det kan vi tydeligt se af den voldsomme udvikling, det kolossale omfang, gravning eller sugning, hvordan man nu får det op, af grus og ral har antaget. Der graves 15 mill. kubikmeter grus om året, og en meget stor del af det eksporteres, fortrinsvis til Vesttyskland. Det vil altså sige, at vi sælger Danmark lidt efter lidt, og fortsætter det på den måde, som det går nu, vil det danske landskab helt ændre karakter. Om nogle år vil der næppe være en ås eller en bakke tilbage og måske heller ingen materialer; det problem kan vi blive stillet over for. Vi ved i øjeblikket ikke, hvor store ressourcerne er, men fort-

sætter vi med den voldsomme fart, vi har på, så kan vi komme til at stå over for en dag at skulle importere fra udlandet til meget høje priser.

Det er altså et spørgsmål om at værne vor natur og om at bevare vore ressourcer, og det er i nogen grad også et spørgsmål om forening. Her kan jeg nævne et eksempel. Der er lige åbnet en ny grusgrav ved Voervadbro, hvor man nu har begyndt at fjerne en meget smuk ås, bl. a. med det resultat, at man forurener Gudenåen og Mossø.

Det er rigtigt, som jeg tidligere har nævnt, at hvor der er landbrugspligt, skal man søge landbrugsministeriet om tilladelse til at åbne en grusgrav, men har vi overhovedet ét eksempel på, at en sådan tilladelse er blevet nægtet? Jeg tror det ikke. Jeg forlanger ikke, at ministeren skal svare, for det vil være et umuligt krav, men det kan vi kigge på i udvalget. Jeg tror ikke, der er nægtet nogen som helst tilladelse, og det er altså det, der er medvirkende til, at vi graver så voldsomt og eksporterer en meget stor del af de 15 mill. kubikmeter, jeg ved ikke hvor mange, og det er der vist ingen der ved, men det kan ministeren måske under udvalgsarbejdet finde ud af.

Lovforslaget kræver altså, at man søger en tilladelse fra amtsrådene, og hvis tilladelsen gives, så gives den på visse betingelser; som nævnt kan en af betingelserne være et eksportforbud.

Vi foreslår altså en lov, hvorved man kan regulere udnyttelsen af forekomsterne i jorden og bremse den vandalisme og den ubetænksomhed, som absolut i øjeblikket foregår, og derfor håber jeg på en velvillig indstilling. Jeg synes også, at behandlingen her har peget på, at man er positivt indstillet over for problemerne, selv om der ikke har været en komplet enighed.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Morten Lange):

Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.